

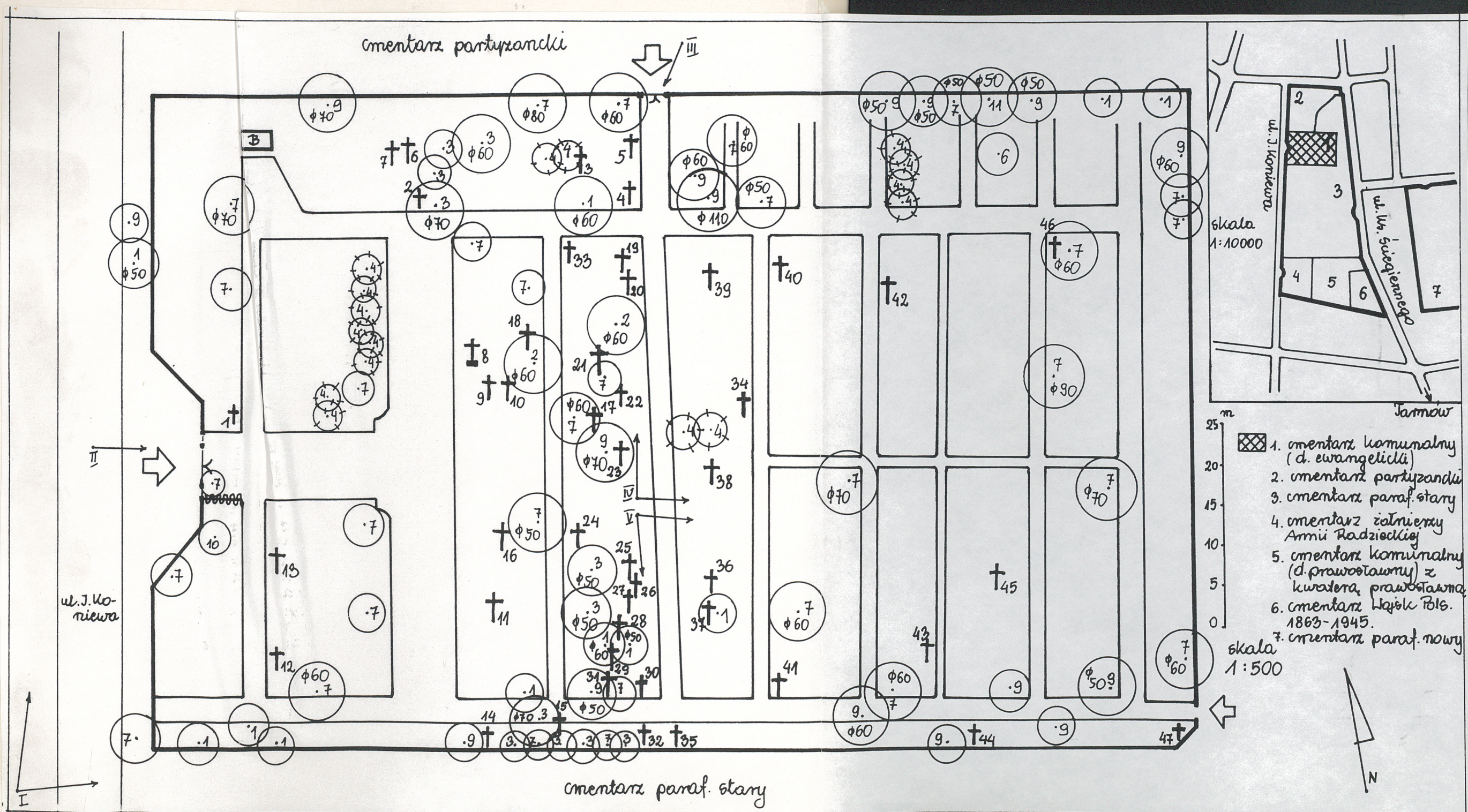
Województwo Świętokrzyskie KIELECKIE		<h1>KARTA CMENTARZA</h1>		NR 17046 Z
A 1. Miejscowość KIELCE		6. Nazwa cmentarza (ew. nazwa dawna) CMENTARZ KOMUNALNY do 1967 r. cmentarz ewangelicko-augsburski		B 13. Najstarszy istniejący nagrobek (data) nagrobek Julii z Schaibów i Otta Schalczun, zm. 1884.
2. Gmina KIELCE <i>pow. KIELECKI</i>		7. Cmentarz dawny ☒ tak Cmentarz nowy (po 1945 r.) ☒ tak		14. Istniejąca dokumentacja cmentarza i miejsce jej przechowywania Akta dotyczące budowy kościoła ewang. i cmentarza w Kielcach w Wojew. Archiwum Państw. w zespole Rząd Gubern. Radomski, sygn. 4320, 10537. Projekt rozszerzenia cmentarza starego i projekt ogrodurodzenia, F. K. Kowalski, 1881, Rząd Gub. Radom., sygn. Plan dawny 85 w WAP Kielce.
3. Adres cmentarza Kielce, przy ul. I. Koniewa, działka geodez. nr 240		8. Data założenia I ćw. XIX w.		15. Groby o znaczeniu historycznym lub osób szczególnie zasłużonych - Juliusz Potocki, wice-prezydent m. Kielc, zm. 1942 r. - Ferdynand Robert Haefke pastor kielecki, zm. 1886. - Kazimierz Frycz, powstaniec 1863 r., zm. 1922. - Justyn Staniszewski, naczelnik więzienia św. Krzyża, zm. 1902 r. - Alfons Szol, przemysłowiec m. Sosnowca, Naczelnik Stacji Kielce i Sosnowice, zm. 1904 r. - Karol Wilchelm Erycz, magister prawa i administracji, zm. 1910 r. - Henryk Zander, pastor zboru kieleckiego, zm. 1911 r. - pomnik żołnierzy z I wojny światowej upamiętniający ok. 400 żołnierzy pochowanych w pn.-wsch. narożniku cmentarza (mogiły nie zachowane).
4. Poprzednie nazwy miejscowości Kielce		9. Przynależność wyznaniowa: obecna — komunalny dawna — ewangelicko-augsburski		Inne materiały archiwalne
5. (Nie) czynny ew. podstawa zamknięcia czynny W 1967 r. Parafia Ewangelicko-Augsburska przekazała teren cmentarza na rzecz Urzędu Miasta Kielce.		10. Powierzchnia (w ha) ogólna — ok. 1,1 wolna — -		
11. Położenie cmentarza Cmentarz w zespole cmentarzy przy ul. ks. Ściegiennego, na pd. od centrum miasta. Od zach. graniczy z ul. Koniewa, od pn. z cmentarzem partyzanckim, od wsch. i pd. z cmentarzem kat. starym. Razem z pozostałymi cmentarzami widoczny w krajobrazie miasta jako zwarte kompleks zieleni.		16. Bibliografia J. Szczepański, Cmentarze kieleckie, Kielce 1982, s. 11; U. Oettingen, Cmentarze I wojny światowej w województwie kieleckim, Warszawa-Kraków 1988, s. 129-130.		
12. Uwagi Ter. Org. Adm. Państwowej		17. Uwagi użytkownika		

C 18. ELEMENTY CMENTARZA		Czy istnieją	I L O S C				
			Do XVIII w.	1 poł XIX w.	2 poł XIX w.	1 poł XX w. (do 1945 r.)	2 poł XX w.
Mur ogrodzeniowy		tak		+			+
Brama (y) 2		tak		+			+
Kościół		nie					
Kaplica (e)		nie					
Nagrobki:	wolnostojące	tak			5	13	x
	przyścienne	tak				3	
	płyty	tak			3	7	x
Mogiły		tak				x	x
Inne elementy		pomnik żołnierzy I wojny św.					
19. Które obiekty wipsane są do rejestru zabytków -							
20.	STARODRZEW	Ilość	Ø pnia w cm	Stan zdrowotny			
	lipa	3	50-60	stan dobry			
	kasztanowiec	5	50-70	stan dobry			
	jesion	2	60	stan dobry			
	tuja (żywotnik) robinia	15	50-90	stan dobry			
	klon	11	50-110	stan dobry			
	grab	1	50	stan dobry			
21. Czy na terenie cmentarza znajdują się zarejestrowane pomniki przyrody ew. aleje -							
22. Ogólny stan zachowania zieleni na cmentarzu Zielen rozmieszczona w części środkowej, wzdłuż ogrodzenia od pn. i pd.							
23. Charakter rozplanowania cmentarza Cmentarz na rzucie zbliżonym do prostokąta, ogrodzony murem z gł. wejściem od zach. Wnętrze podzielone prostokątnymi i równoległymi alejkami na prostokątne kwatery różnej wielkości.							
24. Czytelność układu cmentarza — całość czytelny — kwater. czytelny — nagrobków i mogił stare nagrobki w środkowej części przemieszane z nowymi							
25. Ogólny stan zachowania cmentarza (nagrobków i drzewostanu) Drzewostan w stanie dobrym. Najstarsze nagrobki w stanie złym.							
26. Istniejące zagrożenia Wypieranie starych nagrobków przez nowe pochówki.							
27. Wnioski w zakresie prac: — porządkowych systematyczne pielęgnowanie zieleni — remontowych - zabezpieczenie najstarszych (ewangelickich) nagrobków — konserwatorskich							
28. Wnioski w zakresie niezbędnej dokumentacji: — poszczególnych nagrobków karty ewidencyjne — ewidencji całości cmentarza karta cmentarza — studium historycznego - — ewentualnie dokum. projektowej -							
29. Inne uwagi służb konserwatorskich						30. Wypełnił: dr Urszula Oettingen Data: IX.1992.	

Kielce, cmentarz komunalny (d. ewangelicki)

Fotografie o charakterze ogólnym

- I. Bryła i ogrodzenie cmentarza od ul. Koniewa.
- II. Główna brama wejściowa.
- III. Brama wejściowa od strony cmentarza partyzanckiego.
- IV. Wnętrze cmentarza - część środkowa (pn.-wsch.).
- V. Wnętrze cmentarza - część środkowa (pd.-wsch.).

Kielce, cmentarz komunalny (d. ewangelicki)

Spis fotografii *

1. Nagrobek Władysława Żarnowieckiego, kierownika szkoły w Lisowie; zginął w obozie hitlerowskim w Oranienburgu w 1945 r.
2. Grób rodziny Olszewskich i Wiśniewskich; m.in. ks. Stanisław Wiśniewski dr fil., proboszcz Katedry Łódzkiej zm. 1.VI.1954 r.
3. Płyta nagrobna z napisem: HIER RUHEN/HEINRICH E.U.JREONEG.G/ERDMANN/GEL 31-12-34. G 10-12 1936/... 16-8-1938/MAT.19.14. (br. fot.).
4. Płyta nagrobna Juliusza Potockiego wiceprezydenta m. Kielc, zm.10.VIII. 1942 r., żył l. 66.
5. Grobowiec rodziny Lembke, m.in. Gustaw Lembke inżynier technolog, żył l. 85, zm. 7.VI.1965 r.
6. Płyta nagrobna Moniki z Kościuszków Trojan, żyła l. 60, zm. 13.II.1900 r. (br.fot.).
7. Płyta nagrobna Olgi z Hertlów Trojan, żyła l. 35, zm. 18.XII.1915 r. (br. fot.).
8. Pomnik żołnierzy z I wojny św.
9. Nagrobek Julii z Schaibów Schalczun, żyła l. 38, zm ³18.X.1884 r. i Otta Schalczun, żył 6 tygodni, zm. 18.X.1884 r.
10. Nagrobek Wandy Schon ur. 4.VII.1872 r. zm. 23.IV.1886 r. Widoczny napis: Ich bin nun still und/lasse sanst dich ruchn./Ich seih dich nach bewundere/dein Geschick, Begehre dich auch/jetzt nich mehr zurücl. Denn/wen der Herr so zeitig lāsst/auschuhen/Zu dem hat er gewiss. Besonders/Lust.Drum, theu-res kind/bleib nun an Seiner Brust.
11. Nagrobek Marii z Cukiertów Wiche, żyła l. 63 zm. 27.IV.1916 r.
12. Nagrobek Zbigniewa Mysiora, architekta zm. 1978 r.
13. Nagrobek Świętosława Michała Krawczyńskiego, adwokata i literata; ur. 1913 zm. 1977 r.
14. Nagrobek rodziny Mücke: Samuel ur. w Bojanowie WKP, żył l. 43 zm. 1864 r.; Karolina zm. 1874 r.; Ludwika z Treuholdów, żyła l. 60 zm. 1881 r.; Lucjan obywatel m. Kielc ur. 1857 zm. 1933 r.
15. Płyta - grób rodziny Karola Raichelt, 1900 r.
16. Nagrobek Kazimierza Muśnickiego, oficera obrony Warszawy, więźnia oflagu II c Waldenberg, zm. 29.V.1974 r. i Barbary Komorowskiej Muśnickiej, żoł-nierza Armii Krajowej zm. 16.VII.1985 r. (br. fot.).
17. Płyta nagrobna z napisem: HIER RUHE/KARL WILHELM NEUMANN/GEB.D.4 OCTOBER 1821/D. 26 MARZ 1893/KAROLINE NEUMANN GEB.SCHNEIDER/GEB.D.29 OCTOBER 1829/D. 11 SEPTEMBER 1836/ICH BIN DIE AUFERSTE HUNG/UND DAS LEBEN WER AN MICH/GLAUBT DER WIRD LEBEN OBER/GLEICH STURBE./EV.JOH.XI.V.25. *br fot.*
18. Grobowiec małżonków Gis; z Folnierów Zofia Gis, żyła l. 63 zm. 24.XI.1934 r. (br. fot.).
19. Płyta nagrobna z napisem: ...RTA HAEFKE/żona SCHWARZ/po Pastorze Kieleckim/...eżywszy lat 5.../... d.26 Czerwca 1887 r.
20. Płyta nagrobna z napisem: Ś.p./FERDYNAND ROBERT/HAEFKE/PASTOR KIELECKI/ur.d. 4 Grudnia 1826 r./um.d. 30 Grudnia 1886 r./Którzy siali ze łzami/żąc będą z radością/Psalm 126 w. 5.
21. Grobowiec rodziny Schon, I poł. XX w.
22. Płyta z napisem: KAZIMIERZ FRYCZ/OBYWATEL ZIEMSKI,ŻOŁNIERZ 1863 R./UR.1845 ZM. 31.XII.1922 R./POKÓJ JEGO ZACNEJ DUSZY/(Treść napisu na płycie nagrobnej/rozbitej w 1982 r. i złożonej w nowym miejscu)/Wojewódzki Konserwator Zabytków/w Kielcach.
23. Nagrobek Joanny z Kinastowskich 1⁰ voto von Bardeleben, 2⁰ voto Multanows-ka, wdowy po b. oficerze artylerii b. Wojsk Polskich; żyła l. 93 zm. 4.I. 1890 r.
24. Nagrobek z nieczytelnym napisem, pocz. XX w.
25. Nagrobek Wandy z Bohlendorfów Stupnickiej, wdowy po doktorze, żyła l. 73 zm. 5.VI.1895 r.
26. Nagrobek Justyna Staniszewskiego, Naczelnika więzienia Świętego Krzyża, żył l. 52, zm. 9.II.1902 r.
27. Nagrobek z napisem: D.O.M./Ś.P./ALFONS SZOL/OBYWATEL PRZEMYSŁOWIEC M.SOSNOW-CA/PREZES ZARZĄDU SOSNOWICKIEGO/TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU/B.NACZELNIK STACJI KIELCE I SOSNOWICE/DR.ŻEL. IWANGRODZKO DĄBROWSKIEJ/ZMARŁ DNIA 22 LI-STOPADA 1904 ROKU/PRZEŻYWSZY LAT 48/W GŁĘBOKIM ŻALU POGRĄŻENI ŻONA I DZIECI/PO STRACIE NAJLEPSZEGO MĘŻA I OJCA/TEN KRZYŻ WZNOSZĄ KU UCZCZENIU/DROGIEJ JEGO PAMIĘCI.

28. Nagrobek w formie obelisku na postumencie, brak inskrypcji, pocz. XX w.
29. Nagrobek Otylii z Wejchertów Szmiddeckiej, wdowy po radcy stanu; ur. 1824 r. zm. 1903 r.
30. Nagrobek z napisem: KAROL WILHELM/FRYCZ/UR. W CIESZKOWACH DN.21/1 1844 R./ZM. W KIELCACH DN. 19.IV.1910 R./MAGISTER PRAWA I ADMINISTRACYI/REJENT/ZNAM UCZYNKI TWOJE I PRACE TWOJE,/I CIERPLIWOŚĆ TWOJĄ, A IŻ NIE MOGŁEŚ/CIERPIEĆ ZŁYCH/OBJAWIENIE ŚW.JANA II.2.
31. Nagrobek Franciszki Stolzman zm. 30.I.1900 r.
32. Płyta nagrobna Bogumiła Penno, żył l. 68, zm. 11.V.1926 r. (br. fot.).
33. Nagrobek Stanisława Puka, ofiary Powstania Warszawskiego, zm. X.1944 r. (br. fot.).
34. Nagrobek Andrzeja Wyczalkowskiego, artysty malarza; 1912 - 1976 (br. fot.).
35. Grobowiec rodziny Dalder, I poł. XX w.
36. Nagrobek z napisem: D.O.M./Ś.P./HENRYK/ZANDER/PASTOR ZBORU KIELECKIEGO/SYN PASTORA/KAROLA ZANDER/I AUGUSTY Z HERZBERGÓW/UR. 7.XI.1836 R. - UM.21/X.1911 R.
37. Nagrobek z napisem: D.O.M./Ś.P./EMIL ZANDER/SYN PASTORA/HENRYKA ZANDER/I LIDJI Z STILLERÓW/UR. 27 LIPCA 1878 R./UM. 22 LISTOPADA 1900 R./BŁOGOSŁAWIENI CZYSTEGO SERCA/ALBOWIEM BOGA OGLĄDAĆ BĘDĄ/MAT. 5.8. Na nagrobku postawiony element z napisem: HERR ICH WARTE/AUF DENNHEIL.
38. Płyta nagrobna Alfreda Lembke, inżyniera architekta, ur. 1844 r. zm. 1917 r.
39. Nagrobek Felicjana Zaremby, nauczyciela, żołnierza Armii Krajowej; ur. 1897 r. zm. 1973 r.
40. Nagrobek Marii z Zochowskich Kosińskiej, ur. na Kijowszczyźnie, żołnierza Armii Krajowej zm. 1972 r. (br. fot.).
41. Płyta nagrobna Edmunda Fankanowskiego, dyrektora Szkoły Handlowej Męskiej w Kielcach; ur. 1883 r. zm. 1918 r.
42. Nagrobek Jana Partyki b. majora WP, żył l. 78, zm. 1973 r. (br. fot.).
43. Nagrobek Rajmunda Michcińskiego, żołnierza Armii Krajowej, ur. 1910 r. zm. 1989 r.
44. Grobowiec rodziny Alfonsa Welke, pocz. XX w.
45. Nagrobek Zygmunta Dankowskiego, b. oficera Armii Krajowej, żył l. 54, zm. 1973 r. (br. fot.).
46. Nagrobek Barbary Wychowaniec, żyła l. 42, zm. 1975 r.
47. Tylńa część grobowca rodziny Karschów (część frontowa od strony cmentarza paraf. starego).

* - numeracja według oznaczeń na planie cmentarza

I

II

III

IV

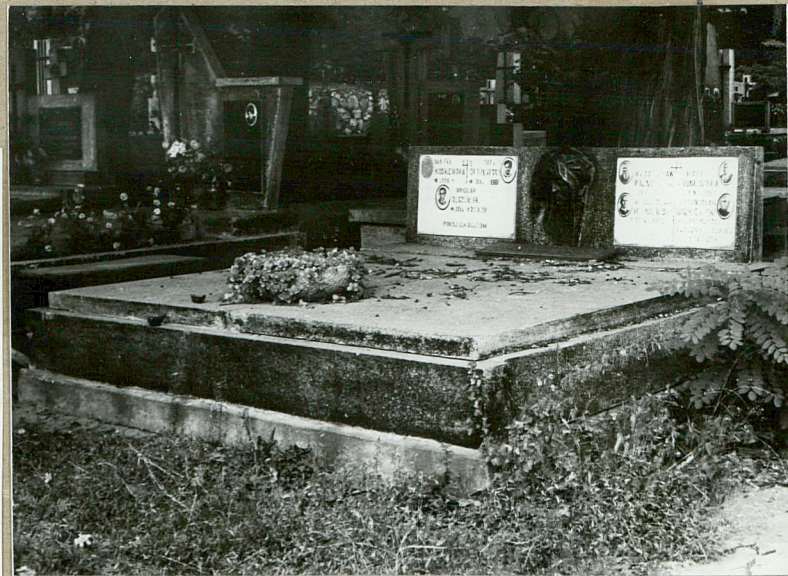
V

Kielce, cmentarz Komunalny
(d. ewangelicki); fotografie wykł.
Urszula Oettingen, IX. 1992.

3

1

2

4

5

8

9

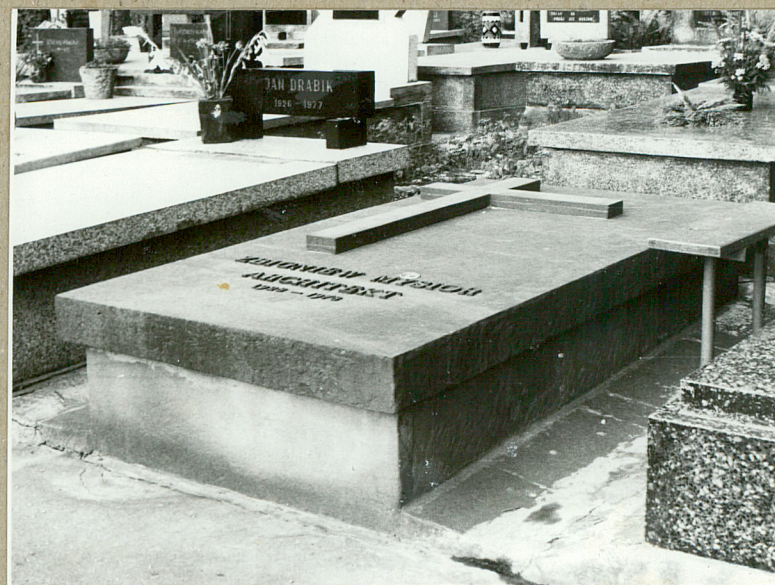
89 Dokumentacja fotograficzna

10

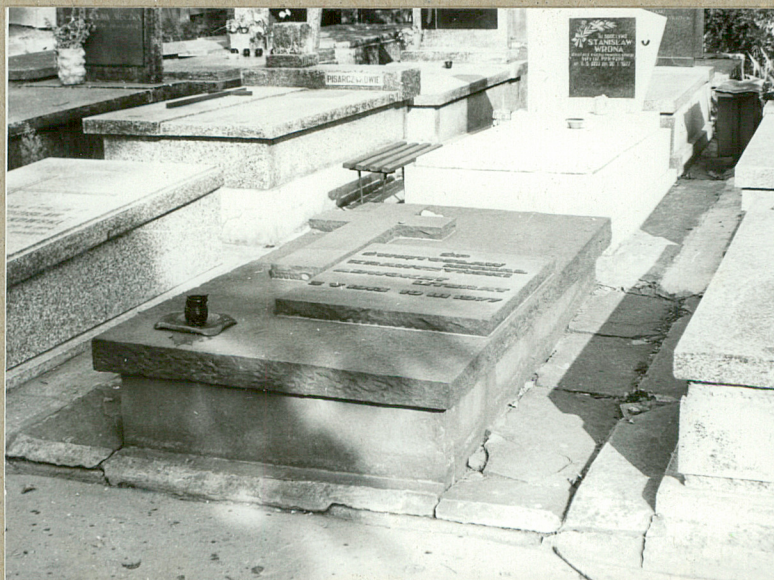
11

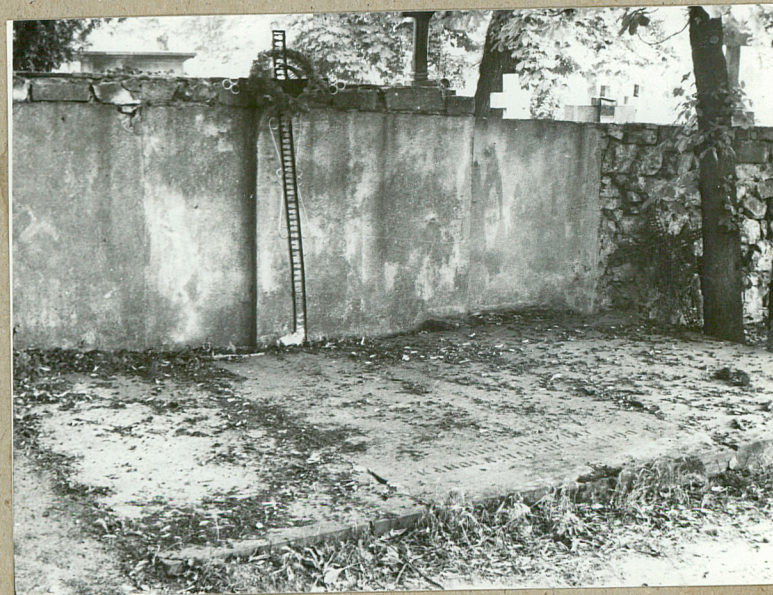
12

14

13

15

Kiele, cmentarz komunalny (d. ewangelicki); fot. Urszula Oettingen, IX.1992.

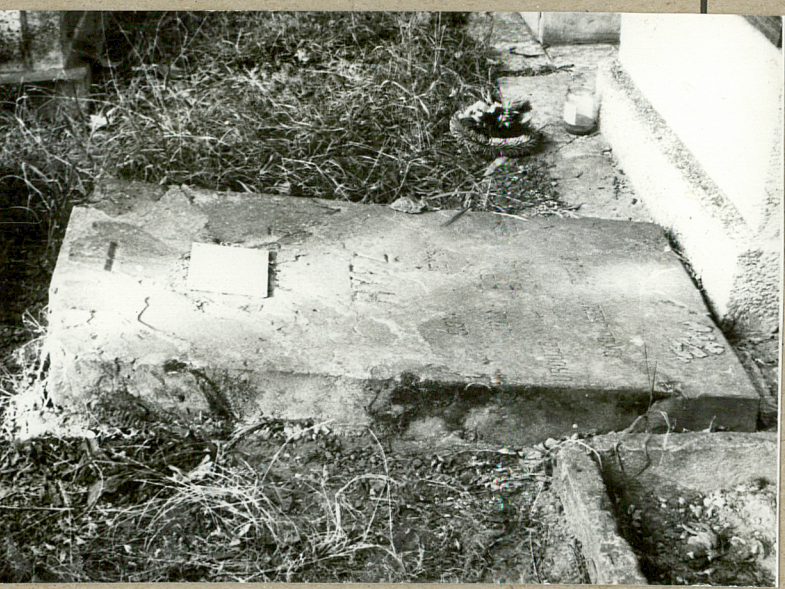
19

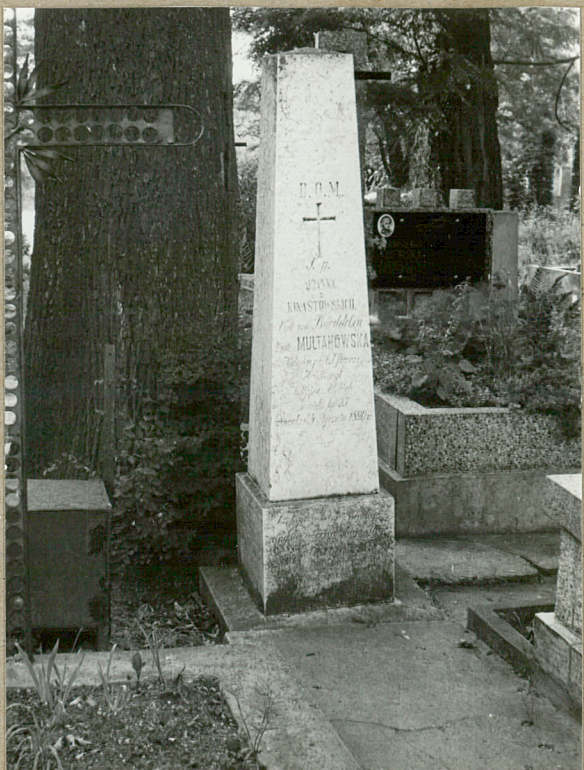
20

21

22

23

24

Kielce, cmentarz komunalny
(d. ewangelicki); fotografie, wykł.
Urszula Oettingen, IX 1992.

25

26

27

28

29

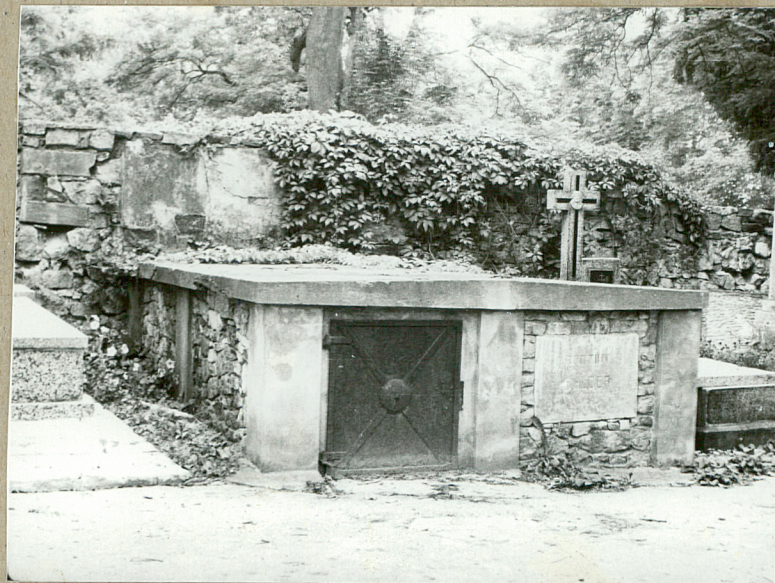
30

Kielce, cmentarz komunalny (d. ewangelicki); fot. Urszula Oettingen, IX.1992.

31

35

7

38

37

36

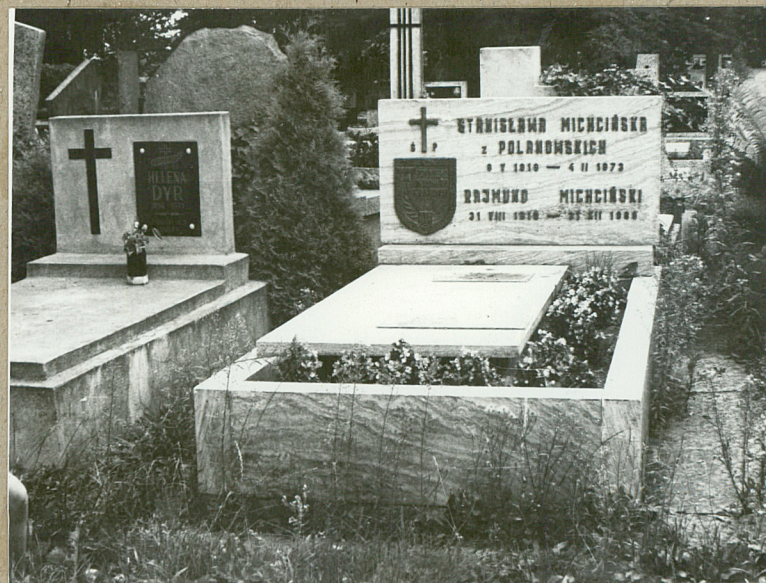

39

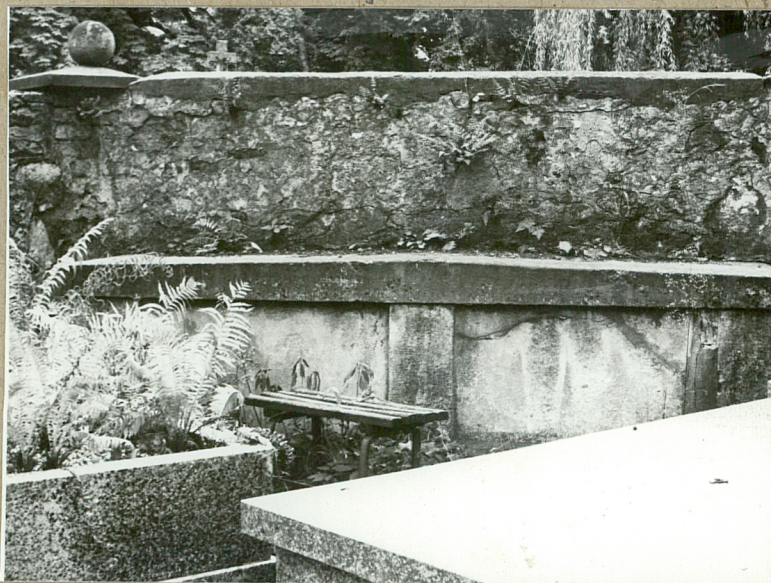
Kielce, cmentarz komunalny (d. ewangelicki);
fotografie, wyk. Urszula Oettingen, IX. 1992.

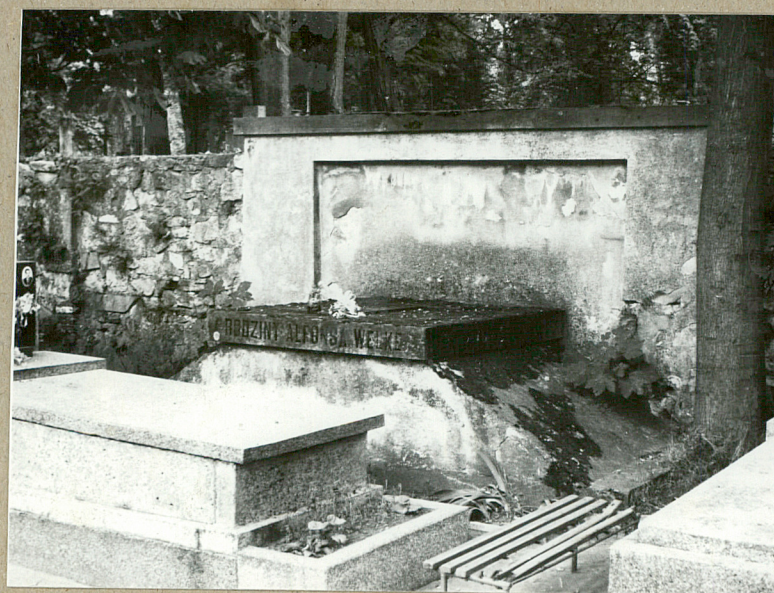
41

43

47

44

46